

“ ... en bewaar het goede...”

Inhoudelijk jaarverslag 2019 Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam

Versie 28 januari 2020

In kort bestek

2019 was het tweede jaar van uitvoering van ons beleidsplan ‘De horizon open’. Hierbij doen we er met plezier verslag van. Zichtbare hoogtepunten waren in 2019 de opening van het Luthermuseum en de weer ingebruikneming van de Maarten Luther Kerk. We proberen zo letterlijk en figuurlijk ‘het pand ons toevertrouwd’ (2 Tim. 1: 14) te bewaren en zetten het in voor ons diaconale werk, kerk en de zichtbaarheid van onze lutherse gemeenschap en traditie. Vandaar de titel van dit jaarverslag waarmee we verwijzen naar het motto van de lutherse gemeente: ‘Onderzoek alles en bewaar het goede’. Bij ‘het goede’ denken we aan wat ‘waar’, ‘waardig’, ‘rechtvaardig’ en ‘welluidend’ is (Fil.4:8), het doen van barmhartigheid, het omzien naar elkaar, dichtbij en ver weg en het omzien naar onze aarde.

We lichten uit de veelheid van werk en thema’s van de Diaconie van Luthers Amsterdam in 2019 het volgende er uit:

***Gemeentediaconaat.** In de eerste plaats noemen we dan het vele werk dat de ruim 100 diakenen en vrijwilligers, samen met de medewerkers van ‘*In de Zwaan*’ vaak achter de coulissen en in stilte met veel trouw en aandacht verzetten: het omzien naar elkaar. Niet alleen in en vanuit de Brandpunten, maar ook op onze andere plekken zoals bv. de Lutherhof en de Augustanahof. De bezoeken, een telefoontje of kaartje, de bloemengroet vanuit de kerk, de uitjes, de maaltijden, de kerstgroet, even meerijden naar het ziekenhuis, signaleren van materiële of immateriële nood, begeleiding waar mensen vastgelopen zijn en er soms letterlijk geen andere helpers zijn etc. Een van onze diakenen bracht met Kerst een gemeentelid een attentie en werd ontvangen met ‘je bent het pareltje van de week’.

***Opening van het Luthermuseum.** Op 21 juni zomerde het in Luthers Amsterdam en Luthers Nederland. Na vele jaren van voorbereiding en met de gedreven en volhardende inzet van velen – met voorop het bestuur zelf - werd met bijzonder veel media-aandacht het Luthermuseum geopend. Het luthers erfgoed wordt zo bewaard en dooverking gegeven door het zichtbaar te maken en te vertellen in woord en beeld over de lutherse traditie en de diaconale zorg. De zorg de eeuwen door tot en met vandaag. Zo laten we zien dat we niet alleen een geschiedenis hebben, maar springlevend zijn en vertrouwen hebben in de toekomst.

Na de feestelijke opening werd er ook een speciale opening voor de buurt georganiseerd. Op 31 oktober was er samen met de Protestantse Gemeente een goedbezochte viering van Hervormingsdag in de kerkzaal waarbij ook het gerestaureerde orgel weer in gebruik genomen kon worden.

Verdere activiteiten waren o.a: concerten i.s.m Geelvinck Salon, een speciale kerstopstelling in december waarbij een relatie gelegd werd met de Diaconale Adventsactie van de diaconie en het door het ‘Oude Huis’ georganiseerde zgn. Hoenekermaal.

I.v.m. verkrijging van de zgn museum-registratie (van belang ivm o.a Museumkaart) dienden de statuten te worden aangepast. Met de voorbereiding hiervan is in 2019 een begin gemaakt.

Naast het bestuur van het museum zelf verdient ook het bestuur van het OMVH een bijzonder compliment voor alle inspanningen die geleverd werden.

***Weer ingebruikname Maarten Luther Kerk.** Hoofdhuurder kinderdagverblijf CompaNanny kon de onderzaal en kringzaal al eind 2018 in gebruik nemen. Door het Bouwteam van Kerkrentmeesters en Diaconie is ook in 2019 hard gewerkt aan de verdere verbouwing van de kerkzaal, kleine zaal en keuken. In 2020 volgen de laatste loodjes zoals restauratie orgel en installaties van licht en geluid. Daarna vindt de officiële heropening plaats. Op 1 juni was er al een informele opening voor de buurt. Na de zomer zijn ook de eerste eigen activiteiten opgestart zoals de maandagmiddaggroep (ouderen

uit kerk & buurt), de Singalong, de buurtmaaltijd, de stilte vieringen, bijbelcursus etc. Ook waren er nieuwe initiatieven zoals een maandelijks spellen-avond. De theatergroep 'MetelKaar' sloot al voor de zomer het seizoen af met optredens in de kerk. In seizoen 2019/2020 wordt naar een nieuwe invulling van het theaterproject gezocht. De stuurgroep MLK dacht met ds André van der Stoel en diaconaal werker Wessel Nijholt mee over beleid, programma etc. Ook bewoners Joren en Johan van 'Bij Maarten' doen volop mee.

Vanaf september werd Ernest Akakpo in dienst genomen voor schoonmaakwerk.

Omdat Wessel Nijholt in 2019 zijn vertrek per 1 februari 2020 aankondigde is een vacature uitgezet voor 'diaconaal ondernemer'. In de functie wordt diaconaal werk en ondernemend beheer gecombineerd. Aan het eind van dit verslagjaar was de procedure nog niet afgerond.

***Slavernij.** In de brandpunten De Nieuwe Stad en OLK wordt al vele jaren op of rond 1 juli in een dienst de afschaffing van de slavernij in Suriname en de Antillen herdacht (Keti Koti).

De viering van Keti Koti in Zuidoost was een prachtige dienst, voorbereid door de werkgroep Keti Koti. De voorganger was mevr. Heliante Spier De kerkzaal was feestelijk versierd. De meesten waren op deze daag gekleed in de kleding die bij zijn of haar cultuur past. Het koor luisterde de dienst op en na de dienst was er voor ieder een hapje en een drankje.

Brandpunten Stad en Zuidoost en Diaconie organiseerden in samenwerking met de Evangelische Broedergemeente, de Raad van Kerken Amsterdam en het NiNsee (het Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden en Erfenis) in 2019 o.a. een essay-wedstrijd en een afsluitend symposium op 23 november in de Oude Lutherse Kerk. Sprekers op het symposium waren o.a. Glenn Helberg — psychiater, Expertisecentrum voor Transculturele Therapie; Alex van Stipriaan — Hoogleraar Caraïbische Geschiedenis, Erasmus Universiteit; ds. Pearl Gerding — Auteur Geschiedenis Lutherse Kerk Suriname; ds. Johannes Welschen — Werkgroep Slavernijverleden Evangelische Broedergemeente. en ds Rene de Reuver, scriba generale synode Protestantse Kerk in Nederland. Voor de essay-wedstrijd kwamen 25 inzendingen. De belangrijkste onderscheiding ging naar Martijn Stoutjesdijk met de inzending "Een werktuig 'om de negers in ondergeschiktheid en bedwang te houden'?" over de predikant in zijn rol als influencer in het slavernijdebat. De theoloog Stoutjesdijk schreef in zijn bijdrage over o.a. de Afrikaanse dominee Jacobus Capitein (1717-1747), die terugkeerde naar Ghana om zijn eigen mensen voor te houden dat de Bijbel de slavernij sanctioneert; de Noorse Moravische zendeling Nils Otto Tank (1800-1864) die zich ergerde aan de wantoestanden op de plantages in de West en die pleitte voor christianisering van de 'Neger-slaven'; en de abolitionistische dominee Nicolaas Beets (1814-1903).

Onze voorzitter Bianca Gallant nam vanuit de kring van de Protestantse Kerk in Nederland deel aan de CWM (Council World Mission) conferentie over slavernij in Kaapstad.

Een groep van Brasa (ouderengroep Zuidoost) en gemeenteleden gaat in januari de Suriname-Tentoonstelling in de Nieuwe Kerk bezoeken, met steun van de diaconie.

*In september vierden we, op Burendag, **2 jaar Augustanahof**. De gemeenschap raakt meer en meer geaard. Er is de wekelijkse zondagse vesper, de wekelijkse buurtmaaltijd van de Erasmus-eetclub, activiteiten i.s.m. het nabij gelegen Wachterliedpaviljoen. In de gastenwoning verblijven door Spirit jeugdzorg voorgedragen jonge vluchtelingen. Bewoners van de hof vervullen bij toerbeurt de rol van mentor.

De hofgemeenschap had op 9 november haar jaarlijkse hei-dag. De bewoners gingen in het nieuwe Luther Museum Amsterdam met elkaar in gesprek over het wonen in de hof en met name ook over hoe de hof van betekenis kan zijn voor de buurt. Na dit inhoudelijke gesprek genoten de hofbewoners met elkaar van het concert van het Uma Kamerconcert, waarin één van hofbewoners meespeelde. De hof werd in het afgelopen jaar uitgebreid met twee bewoners omdat twee jonge bewoners gingen samenwonen. Het DB van de Diaconie had met deze nieuwe stellen een gesprek en constateerde met vreugde dat er voluit instemming was met de 'Regel van de Augustana' (commitment). In 2019 kon mede dankzij een mooie gift van Fundatie Sobbe de inrichting van de stiltetuin worden afgerond. Regelmatig worden 'excursie'-groepen in de Augustanahof ontvangen. In het afgelopen jaar kregen we zo bezoek van de Lutherse Summerschool, de LWF en een groep van 25 Duitse predikanten uit de regio Hannover.

Het landelijk netwerk van christelijke leefgemeenschappen hield zijn jaarlijkse ontmoetingsdag (met plm 100 deelnemers) op 22 juni in de Augustanahof.

***Jongeren ontmoeten jongeren in Beirut.** We hebben een speciale betrokkenheid bij kerken en projecten in het Midden-Oosten. Zo ondersteunen we bv. al vele jaren het GCC (jongerencentrum) in Gaza, het ouderenwerk van ATTA op de Westbank en Gaza en diaconaal opbouwwerk in Egypte en

Syrië. Op uitnodiging van Kerk in Actie gingen in maart drie jonge mensen uit onze gemeente naar een Taizé-conferentie in Beirut: ds. André van der Stoel, Alaa Alrishan en Christianne Zeldenrust (Haarlem).

***Kerst en Advent.** In de periode van Advent en Kerst bruist het extra in luthers Amsterdam en Haarlem. De Diaconale Adventsactie, dit jaar voor de Kledingbank in Noord en de kinderkledingbank in Haarlem. De Kerstactie waarbij 200 gemeenteleden een attentie ontvingen. De vieringen in de brandpunten en de ankerplekken. In de Augustanahof vond, net als in het Luther Museum, een zangavond plaats in de kapel en later in dezelfde week een vertelling van de Christmas Carol. Op 2^e kerstdag vond de jaarlijkse kerstmaaltijd plaats voor Lutherse ouderen. De Broodbankactie in Haarlem, de adventsmaaltijd en de jaarlijkse schoenendoosactie in Haarlem. Die wordt al ruim 20 jaar gecoördineerd door Ans, Erna en Marjon. In december gingen zij mee met de 'uitdeel'-reis naar Roemenië. Ze deden uitgebreid verslag van deze bijzondere ervaring op www.diaconie.com

*We zien dat steeds weer **nieuwe mensen** mee gaan doen bij onze activiteiten. Zo is er in korte tijd bij het Luthermuseum een kring van 30 vrijwilligers ontstaan die als gastheer/vrouw functioneert. Een ander bijzonder voorbeeld: bewoonster van de Augustanahof Marian (die helaas begin 2020 overleed) liep in de afgelopen jaren geregeld met haar hondje Benji door de buurt. Ze trof daar buurtbewoonster Mirjam die door het enthousiasme van Marian aangestoken werd en als vrijwilliger meedeed met de Kerstmaaltijd.

Mensen hebben mensen nodig

Diaconaat gaat over relaties tussen mensen en begint altijd bij namen en gezichten. Een kleine selectie uit 2019.

Bijlage: beknopt overzicht overige werkzaamheden diaconie Luthers Amsterdam in 2019

Duurzaamheid -met samenhang: sociaal, economisch en ecologisch- is de rode draad in ons beleid. Onze thema's zijn: sociale uitsluiting, vluchtelingen/migranten, klimaat, hiv/aids. Speciale aandacht geven we aan: jongeren en ouderen en aan lhbt+ en slavernij. U ziet dat terug in onze activiteiten.

1. Gemeentediaconaat (zie ook boven) o.a.
 - In totaal 46 mensen (28 ouderen en 4 gezinnen / 18 personen) gingen mee met een diaconale vakantieweek
 - De Diaconale Adventsactie was dit jaar voor de Kledingbank in Noord. Stand begin januari 2020: € 6.245.
 - In Haarlem deden we mee de jaarlijkse Broodbankactie en werd er ingezameld voor de Kledingbank voor Kids.
 - Stille hulp aan gemeenteleden en stadgenoten. Bedrag:..... Een aantal gemeenteleden/stadgenoten wordt door medewerkers of vrijwilligers begeleid i.v.m. schuldenproblematiek of andere knelsituaties.
 - Diaconie Kerstmaaltijd op 2^e Kerstdag. Aantal: 40
 - Uitjes van o.a Brasa (Zuidoost), Maarten Luther Kerk en de v/m Johanneskapelgemeenschap
 - Maaltijden waaronder de Agape-maaltijd in Haarlem.

2. De Nieuwe Stad op Maandag

Wekelijkse inloop op maandagmiddag voor kinderen en ouderen van de gezamenlijke kerken in De Nieuwe Stad. Ondersteuning van diaconaal werker Elianne Schultz. Tijdens de inloop zijn er gezelschapsspelletjes en creatieve activiteiten voor ouderen uit de buurt, maar ook voor kinderen! Er komt een vaste groep kinderen uit de buurt en ook een aantal vluchtelingen die Nederlands wil oefenen. Er zijn vaak activiteiten die gericht zijn op de Nederlandse taal, zoals voorlezen, scrabble, of gewoon taalles. De kinderen krijgen elke week dansles en de inloop wordt standaard afgesloten met een gezonde warme maaltijd van de door de diaconie mee gesponsorde Soup Kitchen.

3. Inloop Haarlem

In de Lutherse Kerk Haarlem is vanaf begin 2018 een Lutherse inloop gestart onder leiding van diaconaal werker Wessel Nijholt en met ondersteuning van de diakenen uit Haarlem. Zo is elke dinsdag de kerk open en konden gasten binnenlopen voor een kop koffie, een bezoek aan de kerk, een gesprek of regelmatig het orgel horen spelen. In 2019 is er voor gekozen om meer met een

afwisselend programma te werken. Vanwege het vertrek van Wessel Nijholt wordt onderzocht of er bij de invulling van de komende vacature kan worden samengewerkt met de Diaconie van Protestants Haarlem Centrum. Wessel Nijholt schreef ter afsluiting van zijn werkzaamheden een evaluatie met adviezen voor de toekomst. Deze werd besproken met de diakenen.

4. Lutherhof

De Lutherhof aan het Staringplein biedt 'beschermd' wonen aan 66 ouderen en jongeren. Het bestuur organiseert samen met de bewoners diverse samenbindende activiteiten zoals de kwartaalborrels, Kerstviering etc. Er wordt ook meegedaan met buurtactiviteiten. Maandelijks is er een vesper in de bestuurskamer.

De Lutherhof verleende via de logeerkamers enkele keren gastvrijheid aan gasten van de Diaconie. Het is mooi om te zien hoe we de lange ervaring die we opdeden in de Lutherhof weer vruchtbaar kunnen maken voor de ontwikkeling van de Augustanahof.

9. De Wittenberg

Het bestuur van het OMVH (Oude Mannen en Vrouwen Huis) was in 2019 nog bezig met afrondende afwerk- en herstelpunten. Het bestuur laat zich hierin bijstaan door Koeter Vastgoedbeheer. In 2019 kon de restauratie van het orgel in de kerkzaal worden afgerond zodat deze op 31 oktober weer prachtig kon klinken.

Ook werden in overleg met het Luthermuseum voorbereidingen getroffen voor de restauratie van de Herenkamer. Dit wordt in 2020 ter hand genomen.

Verder werd de poortsteen met de afbeelding van de Barmhartige Samaritaan (uit het v/m hervormd verpleeghuis aan de Overtoom) in de tuin van Wittenberg geplaatst. We zijn blij dat deze gevelsteen zo op diaconie-erf bewaard kon blijven en ons en de stad kan blijven herinneren aan de opdracht om zonder aanzien des persoons te helpen waar geen helpers zijn.

De ingebruikname van de kerkzaal en het gerestaureerde orgel. De kerkzaal wordt geëxploiteerd door het Luthermuseum en ingezet voor museumactiviteiten, concerten, kerkelijke en diaconale activiteiten en verhuur.

In 2019 was er ook weer het zgn. Hoenekermaal. Coenraat Hoeneker, de ontwerper en aannemer van het Oude Mannen- en Vrouwenhuis (1772), benoemde het Luthers Weeshuis indertijd tot zijn enige erfgenaam en bepaalde dat de regenten op zijn verjaardag (25 oktober) voor een te houden maaltijd een vast bedrag moesten reserveren. Dit Hoenekermaal werd in 1910 afgeschaft, maar herleefde na 1945 in gewijzigde vorm. Hiermee hebben we ook 'de buitenwereld' (mensen uit bouw- en monumentenwereld etc.) laten zien wat we voor moois en inspirerends we in huis hebben; het is een vorm van 'community building' via/rondom Wittenberg.

B. Overige projecten en activiteiten

1. Gasthuizen

In gasthuis In de Roos woont Willemijn Heikoop als huisoudste, inmiddels al ruim 5 jaar, en verleent daar gastvrijheid aan diverse mensen.

In 2019 boden we in gasthuis In de Roos in totaal 16 volwassen gasten en 2 een tijdelijke logeerplek.

In gasthuis In de Waard woont sinds 2,5 jaar Ernest Akakpo als huisoudste en in deze woning vangen we met name in de zolderkamer moeders met 1 of 2 kinderen op.

In 2019 boden we in gasthuis In de Waard in totaal 9 volwassen gasten en 5 kinderen een tijdelijke logeerplek.

In de begeleiding van de gasten werken we samen met verschillende organisaties, o.a. het Wereldhuis, Stap Verder, de Regenboog, de Volksbond, ASKV, Takecarebnb, Leger des Heils en andere Amsterdamse kerken.

Aan beide huizen zijn huisvrienden verbonden die met regelmaat komen eten en de gasten bij hen thuis uit nodigen voor een maaltijd. Deze maaltijden zijn waardevol voor de gasten en voor de huisoudsten, die zich gesteund voelen door de huisvrienden.

De gasten doen zelf ook regelmatig mee met activiteiten van de diaconie.

2. Klimaat.

*Plek onder de zon. In 2019 was de 7e ronde van dit milieuproject voor bovenbouwgroepen van basisscholen. I.s.m. Natuur- en Milieu Educatie Centra en met financiële steun van het Pure Energie

Fonds. In 2019 deden er deze ronde 180 kinderen in Amsterdam en 130 in Amstelveen mee (zie daar). De leerlingen volgden een lessenserie over duurzaamheid a/d hand van het voorbeeld van zonne-energie. Als afsluiting vond er een feestelijke bijeenkomst plaats in Oude Lutherse Kerk waar de leerlingen hun uitvindingen mochten presenteren. In Amsterdam ging bij deze afsluiting de eerste prijs naar het ontwerp van de 'S.O.S.' zeppelin op zonne-energie (Solar Ocean Safe). De leerlingen van de 'DAY A WEEK SCHOOL' (Theo Thijssenschool) van juf Fransca Hoetink wisten de jury te overtuigen met een intrigerende presentatie met prototypes en modeltekeningen. De bijzondere vliegtuigmachine vist met een net, dat voorzien is van trillingen zodat vissen wegblijven, plastic afval uit de oceaan. De Amsterdamse wethouder Marieke van Doornick, die o.a. duurzaamheid in haar portefeuille heeft, reikte de prijs uit. In Amstelveen mag groep 6b van de Roelof Venema School mag zich uitvinder van 2019 noemen. In het kader van het zonne-energieproject Plek onder de Zon bedachten zij een koffiemachine. Een duurzame machine, die naast koffie, ook verse chocolademelk en gezuiverd drinkwater kan produceren en bamboe bekers kan maken. Hun creatieve idee en enthousiaste presentatie kon rekenen op veel lof van de jury. De prijs werd uitgereikt door een jury bestaande uit Richard van Leeuwen, adviseur energietransitie van de gemeente Amstelveen, Pieter Bak van Kasteelheer Groep en Stefan Eenhuizen van Beyond Energy.

*In de 40-dagentijd deden we mee de actie van Kerk in Actie maar organiseerden we zelf ook Groentje in Eigen Stad. Op donderdag 11 april ging een groep jongeren op ontdekkingstocht door hun eigen stad. Zij ontdekten allerlei duurzame plekjes, zoals fastfoodcafé Dutch Weed Burger Joint, waar veganistische patat en burgers worden gemaakt, Brand Mission, een gloednieuwe duurzame kledingwinkel met kleding in alle prijsklassen, de Ceuvel, waar sterk vervuilde grond nieuw leven krijgt dankzij allerlei groen, en Tony Chocology, waar eerlijke chocola in alle kleuren van de regenboog gratis te proeven is. De avond werd georganiseerd door de Lutherse Diaconie, de Lutheran Young Reformers en de Kwekerij. Alle deelnemers waren het er over eens: dit smaakt naar meer!

3. Ouderen. Via het gemeentediaconaat en pastoraat organiseren we het omzien naar ouderen. Ook krijgt het vorm via het 'beschermd' wonen in Lutherhof en Augustanahof. Naast de zorg voor eigen ouderen investeerden we ook in 2019 in ouderenzorg van ATTA op de Westbank. In overleg met ATTA en Kerk in Actie werd een nieuw thuiszorgproject gestart voor kwetsbare ouderen in Gaza.

3. Jongeren. In de afgelopen jaren werd het contact met Spirit jeugdzorg -de organisatie waar indertijd onze voogdtaken aan overgedragen werden- verder geïntensiveerd. Er vond bestuurlijke afstemming plaats over de door ons gesteunde projecten voor in totaal € 58.500 voor o.a. kleinschalige jeugdzorg in de wijk en hulp aan lhbt-jongeren.

De samenwerking bij de invulling van het Gasthuis in de Augustana. Doelgroep: jonge vluchtelingen die, als ze 18 worden, buiten boord van jeugdzorg vallen. Dit kreeg in 2019 een andere invulling omdat Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers niet meer binnen de doelgroep van Spirit vallen.

Op Wezenzondag (de zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren), dit jaar op 2 juni, is het inmiddels traditie dat we collecteren voor jeugdzorg.

De Diaconie steunt al vele jaren via Kerk in Actie Gaza Cultural Centers, jongereneducatie in Gaza. Ook werd steun gegeven aan kinder/jongerenprojecten in o.a. Oekraïne, Thailand, Zambia en Kenia.

4. Vreemdelingen/vluchtelingen/mensenrechten

*In onze lutherse gemeenschap krijgt de vluchtelingenproblematiek een concreet gezicht door middel van de betrokkenheid bij gasten (veelal vluchtelingen) van onze gasthuizen en diverse nieuwe leden van onze gemeenschap. Diaconaat start waar mensen elkaar in de ogen kijken en ontmoeten.

*In de zomerperiode werden samen met Brandpunt OLK (met grote inzet van o.a. diaken Co Engberts) weer activiteiten (mede) georganiseerd rond lhbt+ met aandacht voor positie van homoseksuelen wereldwijd. Thema: Rights Out There. Er werd weer samengewerkt met o.a. Amnesty International, Human Rights Watch, Hivos en COC. Activiteiten o.a.: thema-avond (31/7) en een bijzondere kerkdienst in de Oude Lutherse Kerk.

*Diaken Lilian Jangali doet namens de diaconie mee in de Taakgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken en het netwerk Grootstedelijk Beraad Ongedocumenteerden. Als kerken lobbyden we er jaren voor maar de gemeente Amsterdam besloot nu de Bed-Bad-Brood regeling te intensiveren met de 4^e

B van begeleiding met het oog op perspectief. Dit gekoppeld aan 24x7 opvang. Vanuit onze gemeenschap zijn we speciaal betrokken bij de ondersteuning van enkele asielzoekers o.a. May.

*In overleg met IOM steun gegeven bij terugkeer. Om dit te stroomlijnen stelde de diaconie hiervoor een apart fondsje in. Met dit bedrag werden enkele personen ondersteund bij terugkeer naar o.a. Iran en Ethiopië (voor gereedschap en medicijnen). In een geval werd een verwijzing gedaan naar het LWF-project Symbols of Hope.

*Zie ook focusprojecten (o.a. Wereldhuis, Stap Verder en Stem in de Stad)

*Noodhulp en structurele projecten wereldwijd omdat we het belangrijk vinden om ook aan oorzaken van migratie te werken.

5. Andere focusprojecten:

* *Wereldhuis*. Initiatief van Protestantse Diaconie, waarbij we als partner fungeren. Activiteiten: spreekuur (noodhulp en juridisch), informatie over de rechten van ongedocumenteerden, internetcafé, maaltijden, kleding/voedselbank, taallessen en cursussen. Ook huist er Dokters van de Wereld. Ca. 400 bezoekers per week en 70 vrijwilligers (waarvan meer dan 50% zonder papieren). Via ons diaconale werk, de gasthuizen, werk op Schiphol etc. komen we regelmatig vragen tegen die we door kunnen loodsen naar het Wereldhuis. Het is samen met Stap Verder en Stem in de Stad in Haarlem een belangrijk kerkelijke frontplek in onze stad en wordt zo ook breed gezien, ook door de gemeentelijke overheden. We droegen in 2019 € 25.000 bij. In de afgelopen periode is er balans opgemaakt over de toekomst van het Wereldhuis. Waar nodig blijft er noodhulp gegeven, maar meer dan in het verleden wordt er een accent gelegd op empowerment en activering. Ook wordt er gewerkt aan draagvlakverbreding door burgers en andere organisaties er bij te betrekken. Streven is dat het Wereldhuis een intensievere rol gaat spelen bij het actief werken aan perspectief, zinvolle dagbesteding en werk.

* *Stap Verder*. Plek van informatie en advies van 6 kerken in Zuidoost (waaronder ons eigen luthers Brandpunt). Activiteiten: spreekuur (juridisch, medisch en noodhulp), taallessen en internet. Het Afrikahuis/SMA en Dokters van de Wereld zijn partners in dit project. Stap Verder gaf ook praktische ondersteuning aan de Vluchtgarage-groep. De Diaconie steunde in 2019 Stap Verder met € 10.000 en € 2.500 als bijdrage voor communicatiekosten. Onze diaken Errol Toendang zit in het bestuur.

* *Stem in de stad*. In Haarlem vormt Stem in de Stad een belangrijke diaconale frontplek. Vele vrijwilligers uit de Haarlemse kerken zijn bij Stem in de Stad betrokken. Anneke van Grootheest was vanuit luthers Haarlem contactpersoon voor Stem in de Stad. We steunen Stem in de Stad met een jaarlijkse bijdrage van € 1.500.

6. Overige projecten:

* DNS United. Op zaterdag vond 8 juni in De Nieuwe Stad een feestelijke dag plaats, genaamd DNS United 2019. Er waren diverse leuke activiteiten voor jong en oud, zoals workshops, creatieve activiteiten en heerlijk eten. Ook heeft de kindergroep Treasures of the Future een fantastische modeshow laten zien. Deze kindergroep is ruim een jaar geleden ontstaan in De Nieuwe Stad, bij de inloop die georganiseerd wordt door de verschillende kerken in De Nieuwe Stad (Luthers, Protestants, Katholiek, Baptisten, Presbyteriaanse Kerk van Ghana, de Indonesische Perki en Treasures).

* *Zomer in De Nieuwe Stad*. In de Nieuwe Stad heeft afgelopen zomer een prachtig programma plaatsgevonden voor ouderen en kinderen uit de buurt die niet op vakantie gingen. De zomer kan dan erg lang zijn en de diverse uitstapjes werden daarom zeer gewaardeerd. De ouderen zijn o.a. een keer naar Artis geweest en de kinderen naar pretpark Oud Valkeveen. Ook werden er in De Nieuwe Stad zelf leuke activiteiten georganiseerd, zoals een djembé-workshop en een kookworkshop. Dit alles werd mogelijk gemaakt door het team van "De Nieuwe Stad op Maandag", bestaande uit vrijwilligers van de diverse kerken uit De Nieuwe Stad.

* *Bij Maarten*. In ons nieuwe hofje 'Bij Maarten' wonen Johan en Joren. Zij wonen er met een commitment voor het diaconale werk. Ze zetten zich met energie in voor de Maarten Luther Kerk en ook voor activiteiten elders in luthers Amsterdam. Ook zijn ze betrokken bij de gasthuizen bv. via gezamenlijke maaltijden. In de logeerkamer is ruimte voor gasten.

* Van de nieuwe lichter jongeren van het **Mission House** (internationaal diaconaal jongerenjaar) deden drie jongeren mee met onze diaconale projecten. Helaas stopte het Mission House medio 2019 met zijn activiteiten. De diaconie vindt dit bijzonder jammer gezien de waarde die zo'n internationaal diaconaal jaar kan hebben voor oecumenische jongerenwisseling. We beraden ons op een invulling

in andere vorm.

* Vanuit de kring van de Lutherse Diaconie is Casper van Boltaringen bestuurslid van Drugspastoraat Amsterdam. Op 26 november was er een ontmoeting met een afvaardiging van het Drugspastoraat op één van de locaties waar het Drugspastoraat actief is.

*Op advies van de werkgroep **binnenland**: steun aan 24 projecten in Amsterdam/regio.

*Op advies van de werkgroep **buitenland**: steun aan ruim 20 partners & projecten. We verdelen de gelden grotendeels over projecten van Kerk in Actie en van de Lutherse Wereldfederatie.

*Er is regelmatig contact met *Tent of Nations* van de Palestijnse Lutherse familie Nassar in de buurt van Bethlehem.

*Er werden 5 noodhulpprojecten wereldwijd gesteund, waaronder in Suriname, Zuidelijk Afrika (cycloon Idai), Venezuela en Subsahara. Een aantal keren werd dit gecombineerd met een (extra) collecte in de kerkdiensten. Soms werd aan lokale lutherse kerken een groet van meelevens gestuurd.

*Onze algemeen secretaris Hanne Wilzing neemt op verzoek van DB/ELS en Kerk in Actie deel aan het in LWF-programma 'Seeking conviviality'. In maart 2019 ontvingen we deze LWF-groep in Nederland. De groep verbleef in Nieuw Hydepark in Doorn en had op 20 maart een programma in Amsterdam met een bezoek aan de Augustanahof, een lutherse rondvaart o.l.v. ds Kees van der Horst en een programma in De Nieuwe Stad in Zuidoost.

*Bezoek op 2/7 van een groep Duitse predikanten uit Hannover aan de Augustanahof

*Naast de diaconale collecte wordt in de diensten in De Nieuwe Stad ook altijd een speciale diaconale uitgangscollecte voor een project in Suriname. In 2019 zijn er inzamelingen gehouden voor de volgende projecten:

-vanaf augustus tot december voor kerstpakketten voor de soos van het Diaconessenhuis in Paramaribo, is een belangen organisatie die omkijkt naar ouderen. Ook in de andere brandpunten werd hiervoor gecollecteerd en de diaconie verdubbelde dit.

-incontinentiemateriaal voor Suriname vanaf kerst tot half januari 2020.

*Namens Bewonersvereniging Kemperblok en Diaconie legden we op 4 mei een krans bij het Rozenmonument.

*Voor de 13^e maal werd in de Oude Lutherse Kerk in oktober de **Groninger Dienst** gehouden. Er kwamen ruim 400/450 mensen. Er wordt stevast gecollecteerd voor het Wereldhuis.

*In overleg met de Bewonersvereniging van de Huizen Kemper wordt samen met o.a. ds. Marieke Brouwer gewerkt aan de totstandkoming van een herinneringsplaat met de namen van de in WO-II weggevoerde en vermoorde Joodse bewoners van deze huizen. I.v.m. de status van gemeentemonument van de Huizen Kemper is er een vergunning nodig en zal dit in 2020 ook nog voorwerp vragen.

8. Communicatie en geldwerving

Communicatie. De Diaconie communiceerde over haar werk via o.a. www.diaconie.com, twitter en facebook, Diaconale Info (kader/netwerk), Gemeenteblad Bij de tijden (gemeenteleden), Jaarbericht (externe populaire versie welke ook verspreid wordt via bibliotheken, op evenementen etc.), thematalages 'In de Zwaan' en deelname aan evenementen. De gemeentediakenen zorgen voor zichtbaarheid van het diaconale werk in de Brandpunten.

Geldwerving. De Diaconie kan duurzaam werken met de opbrengsten uit haar vermogen, maar is voor een belangrijk deel aangewezen op 'levend geld' nl. bijdragen van gemeenteleden, vrienden en sponsors. Geen levend diaconaat zonder een levende en dragende gemeenschap. Exacte cijfers rapporteren we in onze Jaarrekening 2019. Zie ook 'Kort bestek'.

Gasthuisoudste Ernest organiseerde weer een geldwervingsactie voor de gasthuizen en gemeentelid mw. Hercila Retz bakte koekjes en verkocht deze in de kerk. De opbrengsten waren voor de leefgeldpot van de gasthuizen en voor de Adventsactie.

9. Beleid, bestuur en organisatie

*De **Diaconie** vergaderde in 2019 5 keer. Speciale aandacht vroegen in het verslagjaar: de opstart en de statuten van het Luthermuseum (het museum kwam rechtstreeks onder de Diaconie i.p.v. onder het OMVH), de Maarten Luther Kerk en de plaatselijke regeling van de diaconie waarvan eind 2019 een 4e versie gereed kwam.

Besloten werd om een bijdrage te leveren aan de uitbreiding van de uren van ds. André van der Stoel t.b.v. zijn diaconale inzet voor o.a. de ankerplaatsen. Dit gaat per 1 januari 2020 in.

*Het College van **Gemeentediakenen** vergaderde 4x en besprak m.n. het diaconale Brandpuntwerk. Eén bijeenkomst was in bredere diaconale kring in de Augustanahof met een maaltijd.

Wij moesten helaas afscheid nemen van diaken Anneke van Grootheest (Haarlem). Ze werd ouderling, maar blijft gelukkig betrokken bij de werkgroep binnenland en bij de organisatie van de jaarlijkse bijeenkomst gemeentediaconaat.

*In oktober hielden we onze **Jaarvergadering** (70 deelnemers) in De Nieuwe Stad waar rapporteerden over het diaconale werk, Wilma Wolswinkel van Kerk in Actie ons voorlichtte over het werk in het Midden-Oosten, Alaa en ds André vertelden de Taize-bijeenkomst in Beirut, we de aftrap gaven voor de Adventsactie en elkaar konden ontmoeten tijdens de maaltijd die verzorgd werd door 'Koken en Smullen' o.l.v. van Sven Bergström

***Diaconale netwerken.** Met onze zusterdiaconie van Protestants Amsterdam is regelmatig overleg en nauwe samenwerking. Onze Diaconie voert het secretariaat voor het jaarlijkse Grootstedelijk Diaconaal Overleg (diaconieën regio classis Amsterdam en diaconale afgevaardigden bisdom). Dit GDO kwam op 7 februari bijeen in De Nieuwe Stad. We bezochten op 6/4 met verschillende diakenen het Luthers Diaconaal Platform (voortzetting van de Melanchtondag) en de Jaarvergadering van het LDF (Meta van Schaik, Wilmar Hassoldt). Deelname bijeenkomst Federatie van Diaconieën (Errol Toendang). Ook de deelnemende diakenen aan de Landelijke Diaconale Dag op 9/11 in Utrecht kwamen daar enthousiast van terug.

*Met DB Kerkenraad en Kerkrentmeesters was afstemming over o.a. communicatie, jaarrekening, MLK, statuten Luthermuseum en Huizen Kemper.

*Met voorzitter en penningmeester van de SLOA was een gesprek over enkele praktische zaken m.b.t. het diaconaal vakantiewerk.

*Team 'In de Zwaan' neemt deel aan het pastoraal en diaconaal overleg (met predikanten) en diaconaal werkers nemen ook geregeld deel aan het diaconaal-werkeroverleg van de PKA.

*Er was op diverse niveaus contact met de **gemeente Amsterdam** met bestuurders en ambtenaren.

***Financiën.** In september en –na rapportage van de Gehaktcommissie- in november stelde de Diaconie de door accountant Van Ree gecontroleerde jaarrekeningen 2018 en begrotingen 2020 van Diaconie en Diaconale Instellingen vast, alsmede het collecterooster 2020. De jaarstukken werden tevens besproken en goedgekeurd door de Kerkenraad. De jaarstukken van de Diaconie worden in samenvatting gepubliceerd in het met het kerkblad meegestuurde Jaarbericht en ter inzage gelegd voor gemeenteleden. Na behandeling in Kerkenraad volgde nog de kerkordelijke voorgeschreven toezending aan het het CCBB (Classicale Commissie Behandeling Beheerszaken) en de Financiële Commissie ELS.

*Het **vermogensbeheer** is uitbesteed aan Insinger-Gilissen; we beleggen volgens een gematigd defensief profiel en met toetsing aan criteria van sociale en ecologische duurzaamheid. We beleggen niet in fossiel. Daarnaast zijn er de inkomsten uit een kleine 6 hectare landbouwgrond, in erfpacht gegeven aan een biologisch melkveebedrijf in Fochteloo.

*Vanuit het diaconaal centrum '**In de Zwaan**' ondersteunen we het diaconale werk van onze gemeente. Het is ook de plek waar overleg van werkgroepen etc. plaats vindt en waar gebroed wordt op nieuwe activiteiten.

Het team 'In de Zwaan' bestond per 31 december uit 6 medewerkers (ca. 3,9 fte). Per 1 juli vertrok onze gewaardeerde medewerker Sophie Kwant. Per 1 september kwam hiervoor in de plaats Ilse van Prooijen in dienst.

Elke maandagochtend is er bij de koffie een informeel werkoverleg. Hieraan neemt ook ds. André van der Stoel deel en enkele keren per jaar nodigen we hierbij ook de medewerkers van het Luthermuseum uit.

De heer Ernest Akakpo die na 15 jaar zijn verblijfsvergunning kreeg kwam voor een aantal uren in dienst voor het schoonmaakwerk in de Augustanahof en de Maarten Luther Kerk.

Naast de medewerkers deden ook vaste vrijwilligers mee in het werk. We noemen hier met name Hanneke Veenhof en Arlette Anches.

10. Uitleiding

Het **werkplan 2019** is grotendeels uitgevoerd. Punten die o.m. bleven liggen:

-voorbereiding onderzoek mogelijkheden van een nieuw hof in Zuidoost

-nieuw presentatiemateriaal

-ontwikkeling lange termijnvisie beleggingen

-de renovatie van de keuken van 'In de zwaan'

Bestuur en bemensing per 31 december 2019 o.m.:

<p><u>Diaconie-vergadering:</u> Casper van Boltaringen (diaken Haarlem) Co Engberts (diaken OLK) Bianca Gallant, voorzitter (diaken OLK) André de Groot (deskundigheid, Lutherhof) Wilmar Hassoldt (diaken, Lutherhof/OMVH) Lilian Jangali (diaken OLK) Early Kolkman (diaken Haarlem) Heinz Massop (diaken OLK/MLK) Gert Jan de Mooij, penningmeester (diaken, OMVH) Meta van Schaik, secretaris (diaken Haarlem) Errol Toendang, vice-voorzitter (diaken Zuidoost) Henny Brouwer (secretaresse) Hanne Wilzing, algemeen secretaris (adviseur)</p> <p><u>College van Gemeentediaconaat:</u> Marijke Bleij-Pel (diaconaal vrijwilliger MLK) Ute Braun-Spierig (diaconaal vrijwilliger JHK, secr) Lilian Jangali (diaken OLK) Martha Juriaans (diaconaal vrijwilliger ZO) Heinz Massop (diaken MLK; vicevoorzitter) Meta van Schaik (diaken Haarlem) Wil van Sutphen (diaconaal vrijwilliger OLK) Hanneke Veenhof (diaken OLK)</p> <p>Contactpersoon diaconaal pastoraal overleg Noord: ouderling Marianne Starke; vrijwilligers persoonlijke begeleiding: Bob Hulst, Marja van der Vlis, Thea Valken en Robert Klaassen.</p> <p><u>Oude Mannen en Vrouwen Huis:</u> Wilmar Hassoldt (lid, diaken) Gerrit Jan Laseur (2 penningmeester) Gert Jan de Mooij (penningmeester, diaken) Jeroen Stal (voorzitter, diaken) Aart Velhuizen (lid) Wim van Zwieten (administratie)</p> <p><u>Luther Museum Amsterdam:</u> Pieter Boot (penningmeester) Max Cramer Harry Donga Heidi van Limburg Stirum (penningmeester) Geert van Wesemael (secretaris) Lieuwe Zoodsma (voorzitter) Tonko Grever (kwartiermaker) Sabine Tol (medewerkster)</p> <p><u>Lutherhof:</u> Reinder van Beem (secretaris, diaken) Willem Boswinkel (Molenpagestichting) Piet Donga (lid) André de Groot (penningmeester) Wilmar Hassoldt (voorzitter, diaken) Marjan Lubbers (Molenpagestichting) Jeanie de Mooij (diaken)</p> <p><u>Werkgroep binnenland:</u> Marijke Bleij Anneke van Grootheest Frank Kemper Monika Kensenhuis Laura Pakasi</p>	<p><u>Augustanahof</u> Diaconie-werkgroep: Bianca Gallant André de Groot Wilmar Hassoldt Elianne Schultz Hanne Wilzing</p> <p>De bewonerscommissie: Durk de Jong Annemike van der Meijden Bart Nauta Matteo Mijderwijk</p> <p>Huismeesters: Durk de Jong en Errol Toendang Daarnaast hebben de bewoners o.a. de volgende taken verdeeld: Spiritualiteitsgroep, Lief&Leed, communicatie, Tuincommissie, Activiteitengroep, Klokkenluiders en Begeleiding Gasthuis</p> <p><u>Stuurgroep Maarten Luther Kerk (ism Brandpunt Stad)</u> Marjolein Brinkman Titia Van der Laan-Happee Wessel Nijholt Peter van der Schraaf André van der Stoel Hanne Wilzing Andreas Wöhle</p> <p>Wilmar Hassoldt en Gert Jan de Mooij zitten namens de Diaconie in het Bouwteam MLK (ism Kerkrentmeesters/Kerkelijk Servicebureau)</p> <p><u>Werkgroep Groninger Dienst</u> ds. Harry Donga Pia Wolthuis Janny Ekema Bouwe Feringa Hanne Wilzing Vaste leden steungroep.</p> <p><u>Gasthuizen/Bij Maarten</u> -In de Roos – huisoudste Willemijn Heikoop -In de Waard – huisoudste Ernest Akakpo -Bij Maarten: vaste bewoners: Johan de Boed en Joren Reichel Huisvrienden en vrijwilligers gasthuizen</p> <p><u>Afvaardigingen etc.</u> SLOA (diaconaal vakantiewerk): Errol Toendang Taakgroep Vluchtelingen RvK: Lilian Jangali Stap Verder: Errol Toendang (vanuit ELG ZO) Drugspastoraat: Casper van Boltaringen Grootstedelijk Diac Overleg: o.a. Heinz Massop en Hanne Wilzing Reünie Oud-Wezen: Bianca Gallant, Meta van Schaik</p> <p><u>Medewerkers diaconaal centrum 'In de Zwaan'</u> Henny Brouwer (secretaresse) Wessel Nijholt (diaconaal werker) Sophie Kwant (diaconaal werker tot 1 juli 2019) Ilse van Prooijen (diaconaal werk vanaf 1 september 2019) Elianne Schultz (diaconaal werker)</p>
---	--

<p>Hanne Wilzing</p> <p><u>Werkgroep buitenland:</u> Casper van Boltaringen Herman Goddijn Meta van Schaik An van der Sluis Errol Toendang Hanne Wilzing</p>	<p>Hanne Wilzing (algemeen secretaris)</p> <p>Gesina Weerheim van de KKA (Kantoor Kerkelijke Administraties) doet de boekhouding, KKA/KKG de salarisadministratie, huuradministratie Augustanahof en beheer landbouwgrond. Vermogensbeheer: Insinger-Gilissen. Accountant: Van Ree. Technisch beheer Augustanahof: Wilko Wolters.</p>
--	---